ANUNȚURI

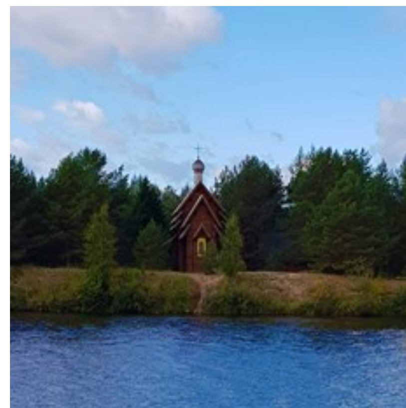
• Duminica aceasta **se cunună Anastasia, fiica cea mare a Părintelui Ștefan, cu Alexandru** (și el fiu de preot din jud. Suceava). Obștea întreagă este alături de miri și de părinți, prin rugăciune și gând la Dumnezeu. Să le ajute la acest început, ca împreună și alături de noi toți să se mântuiască. *„Mărit să fii, mire, ca Avraam, binecuvântat să fii ca Isaac, să te înmulțești ca Iacov, umblând în pace și lucrând în dreptate poruncile lui Dumnezeu... Și tu, mireasă, mărită să fii ca Sarra, să te veselești ca Rebeca, să te înmulțești ca Rahela, veselindu-te cu bărbatul tău și păzind rânduielile Legii, că așa a binevoit Dumnezeu."*

• Duminica viitoare, după Sf. Liturghie, cântăreața Diana Selagea va cânta câteva pricesne, în cadrul **acțiunii de strângere de fonduri pentru finalizarea casei surorii Elena din Frumușeni** și a nepotului ei, Zian. Cine dorește să contribuie pentru ca iarna să-i afle în casă nouă pe frații noștri, este rugat să ia legătura cu Mihai Țepeș, de la Asociația Sf. Iosif cel Milostiv.

• O familie din obște aflată în concediu în Bucovina au fost martorii cutremurați ai lacrimilor care ies din **icoana Maicii Domnului de la mănăstirea Cămărzani**. Se pare că aceasta a început să plângă anul trecut, în timpul pandemiei. În țară sunt mai multe icoane de acest fel, toate îndemnându-ne spre o mai puternică cercetare de sine și rugăciune.

ȘTIRI

• **Grupul Psaltic Tronos** al Catedralei Patriarhale va susține mai multe concerte pe continent american. Turneul se va desfășura în perioada 7-19 septembrie în mai multe parohii din Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Statelor Unite ale Americii, la invitația Mitropolitului Nicolae. (*sursa: basilica.ro*)

• Peste 90 de copii au redescoperit tainele prieteniei, implicării și bucuriei Ortodoxiei la **școala de vară** organizată în 2 septembrie de **parohia Prunișor**, prin pr. Florin Avram, un preot râvnitor și foarte dedicat copiilor și tinerilor. S-au jucat, au avut diverse activități educative. Slavă lui Dumnezeu pentru astfel de lucrări în eparhia noastră! (*sursa: arhiepiscopiaaradului.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Maria Pastourmadzis - *Viață din viața mea (roman)*

Autoarea a scris piese de teatru pentru copii și adolescenți, precum și scenariul filmelor pentru tineret *Istoria se rescrie* (2014 și *Îngerul mut* (2014). În anul 2011 a devenit larg cunoscută prin romanul ei foarte bine vândut *Sfântul*, care a fost transpus pe micile ecrane. A urmat nuvela *Cu rugăciunile ei*, iar în anul 2014 romanul *Dacă nu veneai Tu*. A scris de asemenea best-seller-ul *Iubește-mă*, despre „Sfântul leproșilor" din Spinalonga.

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

Numărul 33 (LII) 5 septembrie 2021

MaxiMina

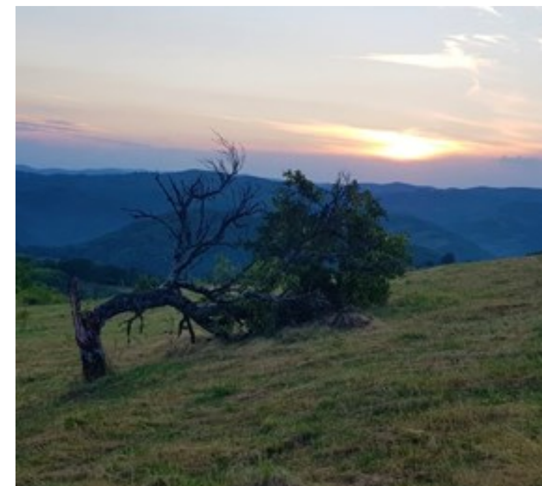
Foaie ortodoxă pentru suflet

ÎNSINGURAREA - *urmare firească a egocentrismului*

Cuvânt al Părintelui Nicolae Steinhardt

> ***„Fiecare se consideră etalonul impecabil al purtărilor fără greș: de la cele mai importante la cele mai mărunte.***

Vrem să fim iertați, dar nu suntem dispuși să iertăm și noi. **Vrem să ni se acorde atenție** și să ne fie luate în seamă toate dreptурile, dorințele, de nu și capriciile; **luăm însă foarte grăbit și împrăștiat aminte la nevoile, doleanțele și solicitările celorlalți**. Ceilalți! Ei ne apar undeva, departe, ca un soi de fantome pierdute în ceață.

Ni se pare, de fapt, că toți cei din jurul nostru au obligații față de noi, iar noi față de nimeni, niciodată. Toate ni se cuvin, tot ce facem e bun și îndreptățit, numai noi avem întotdeauna dreptate. Nici cu gândul nu gândim că s-ar putea întâmpla să fi greșit, să fi năpăstuit sau insultat pe cineva. Parcă purtăm, temeinic încrustată în țesuturile adânci ale sinelui, o balanță cu talerul dreptății neclintit îndreptat în favoarea noastră, ca și acul busolei, mereu orientat către miazănoapte.

Mai mult: **pe toți cei care nu sunt aidoma nouă ori nu fac toate cele întocmai ca noi îi socotim, fără șovăială și din toată inima, nebuni**. Adeverindu-se astfel vorba Sf. Antonie cel Mare: va veni vremea când oamenii vor înnebuni; fiecare va crede că toți ceilalți sunt nebuni. Vremea aceea a și venit sau, mai bine zis, a fost dintru început, omul purtând în firea sa convingerea că numai în el coexistă armonia, buna cuviință, înțelepciunea, rațiunea, dreptatea și că el este modelul tuturor obiceiurilor, deprinderilor și gândirilor normale. Fiecare se consideră etalonul impecabil al purtărilor fără greș: de la cele mai importante la cele mai mărunte. Nu mănâncă, nu bea, nu se spală, nu umblă, nu cugetă, nu crede, nu se exprimă întocmai ca mine? E nebun, ce mai încoace și încolo.

Fiecare se crede centrul lumii. Cel mai greu este a săvârși povața lui Hristos; nu putem ieși din noi și a ne privi din afară. Și totuși, cerința aceasta este de neînlăturat și de neocolit: **trebuie să fim capabili a ne privi pe noi înșine din afară**, a ne aprecia și judeca așa cum – neîntrerupt, necru-

Sfinții săptămânii

SF. CIARAN DE CLONMACNOISE (9 septembrie 546)

Este unul dintre părinții monahismului din Irlanda, iar în ctitoria sa de la Clonmacnoise s-a dus o viață demnă de Pateric. El a proorocit că acest loc nu va fi părăsit de Dumnezeu și iată că și în zilele noastre este vie lucrarea sa. A rămas cunoscut prin blândețea sa și prin minunile săvârșite. La mănăstire nu mai era decât puțin ovăz pentru hrana obștii. Sf. Ciaran a ridicat mâinile spre Cer și la scurtă vreme în cămară s-au găsit patru saci mari, plini cu grâu curat. Din pâinea făcută de frați s-a hrănit toată obștea, săracii din împrejurimi și s-au făcut numeroase vindecări.

țător, netulburați – îi urmărim și îi judecăm pe cei din jurul nostru.

A ieși din sine înseamnă a ne putea privi cu ochi străini, din afară, obiectiv, la rece; înseamnă capacitatea de a ne putea vedea și considera (fizic și axiologic) ca pe unul dintre cei foarte mulți care ne înconjoară. Nu ne putem socoti ieșiți din noi decât în momentul în care fiecare își va fi dat seama că nu-i decât o biată oarecare vietate (asemănătoare celor vreo 7 miliarde de altele care și ele roiesc pe această modestă planetă) și va fi renunțat cu desăvârșire a se socoti singur Stăpânitor și Domn al ei.

Dacă însă izbutim să ne așezăm în adevărata noastră situație de infimă unitate a unui imens ansamblu de semeni, operăm o schimbare de perspectivă de însemnătate majoră: **dăm realitate și celorlalți**, încetăm de a-i înregistra ca pe o masă amorfă de fantasme pierdute în ceață. Ceilalți vor devin astfel persoane, înzestrați ca și noi cu însușiri proprii, suflet și libertate; cu drepturi, cerințe, speranțe, aspirații, aidoma nouă. Ceața trebuie risipită. Ceilalți sunt la fel de reali ca și noi.

Dacă ne închidem și ne ferecăm în noi și ne acordăm numai nouă drepturi și ne scutim de orice datorii, suntem pierduți și vrednici de pedeapsa menită egocentrismului: **singurătatea absolută**. Căci în zadar și în pustiu vom striga: eu, eu, eu... Chemarea aceasta disperată nimeni nu o va auzi și nimeni, așadar, nu-i va răspunde. Pilda celui care datora zece mii de talanți să o primim ca pe o minunată povață divină și ca pe o stringentă lecție practică de purtare existențială. Să ieșim din noi, să ne privim necruțător și nepărtinitor din afară, să risipim ceața din jur, să părăsim lumea fantomatică a egocentrismului, spre a intra în realitate. Iar realitatea e creștinătatea!

Cu bocceluța în spate

RĂBDAREA *de o noapte a adus un tron încununat în cer*

Un părinte petrecea în pustie cu ucenicul său. În fiecare seară făceau rugăciunea și apoi se retrăgeau în chilia bătrânului, unde cel mai tânăr își descoperea gândurile și asculta cuvânt de folos. La părinte veneau mulți monahi și pelerini, căci era îmbunătățit.

Într-o zi a fost cercetat bătrânul de o mulțime de oameni, pe care i-a spovedit și sfătuit până târziu în noapte. La sfârșit, el și ucenicul au făcut rugăciunea obișnuită și s-au retras în chilie. Ucenicul a început să-și spună gândurile, ca de obicei, dar la scurt timp, din cauza oboselii mari din acea zi, bătrânul a ațipit. Ucenicul și-a scos metanierul și a început să zică Rugăciunea inimii, așteptând să se trezească părintele său. Dar de la o vreme l-a auzind sforăind ușor.

Atunci s-a gândit să plece ca să-l lase să se odihnească. Dar s-a oprit, zicându-și că nu a luat binecuvântare.

-Mă voi mai ruga puțin și sigur se va trezi părintele meu, s-a gândit el.

A trecut și miezul nopții, dar bătrânul tot nu se trezea. Ucenicul iar s-a gândit să plece, mai ales că începea să simtă și el oboseala. Dar iar s-a oprit, zicându-și să mai aibă răbdare...

Orele s-au scurs în rugăciune și așteptare, la picioarele bătrânului adormit. De șapte ori l-a îmboldit pe ucenic gândul să plece, dar el a rămas.

Către dimineață s-a trezit și bătrânul:

-Cum de mai ești aici, copilul meu?

-Nu am putut să plec fără binecuvântarea părintelui meu.

Apoi s-au sculat amândoi să înceapă Utrenia și după rugăciune bătrânul l-a slobozit pe ucenic la chilia sa, căci era tare obosit. Părintele a mai zăbovit în rugăciune și a avut o descoperire. Se făcea că a ajuns în Rai și stătea la picioarele unui tron prea frumos, împodobit cu șapte cununi strălucitoare. Atunci a întrebat pe cineva de acolo al cui e acel tron. Iar îngerul i-a zis:

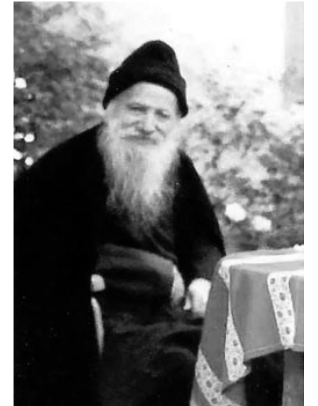
-Al ucenicului tău, care a primit șapte cununi pentru răbdarea din noaptea trecută.

Bătrânul s-a dus la ucenicul său degrabă și l-a pus să-i spună ce a făcut noaptea trecută. Iar tânărul i-a spus că nu a putut să plece de lângă el fără binecuvântare, așa că a stat acolo așteptând să se trezească. Apoi i-a spus că de șapte ori i-a venit gândul să plece, dar el l-a biruit, așteptând cu metanierul în mână.

Atunci bătrânul a înțeles că răbdarea ucenicului i-a adus tron și cununi prea frumoase în cer, dar nu i-a descoperit acestuia nimic, pentru a nu le pierde prin mândrie.

Cuvinte de suflet

Părintele Porfirie: *O cale simplă și delicată*

Credința noastră este desăvârșită, profundă și înțelept gândită. **Simplitatea e cea mai de preț**. Așa să vă nevoiți în viața duhovnicească, simplu, gingaș, fără silire. Sufletul se sfințește și se curățește prin cercetarea cuvintelor Părinților, prin învățarea pe de rost a Psalmilor, a versetelor scripturistice, cu ajutorul muzicii psaltice și al rugăciunii.

Dăruiți-vă deci acestor lucruri duhovnicești și lăsați-le deoparte pe toate celelalte. La adevărata închinare a lui Dumnezeu putem ajunge ușor, în chip nesângeros. Există două căi care ne conduc la Dumnezeu: una aspră și obositoare, cu atacurile înverșunate împotriva răului, și una ușoară, prin iubire. Sunt mulți care au ales calea cea aspră, care, până să ajungă la o virtute înaltă, „și-au vărsat sângele, ca să primească pe Duhul”. **Eu socotesc că mai scurtă și mai sigură e calea aceasta, a iubirii**. Pe asta s-o urmați și voi.

Adică vă puteți îndrepta spre un alt efort. Să vă ocupați cu studiul, să vă rugați și să vă puneți ca scop propășirea în iubirea față de Dumnezeu și de Biserică. Nu vă luptați să alungați întunericul din cămara sufletului vostru. **Faceți o mică deschizătură, prin care va intra lumina, și întunericul se va risipi**. Același lucru e valabil și în privința patimilor și a neputințelor. Nu luptați împotriva lor, ci preschimbați-le în (noi) forțe, neluând seama la rău. Troparele, canoanele, închinarea la Dumnezeu, dragostea dumnezeiască trebuie să fie preocuparea voastră. Toate sfintele cărți cuprind cuvinte sfinte, de iubire față de Hristos. Să le citiți cu bucurie, iubire și veselie. Când vă veți dărui acestui efort cu râvnă, sufletul vi se va sfinți într-un chip domol, tainici, fără să vă dați seama.

Prin această aplecare asupra studiului veți dobândi încet-încet blândețea, smerenia, iubirea și sufletul vi se va face mai bun. Să nu alegeți căi nepotrivite pentru îndreptarea voastră. Nu trebuie să vă temeți nici de diavol, nici de iad, nici de nimic altceva. Astea dau naștere unei stări de împotrivire. Vă vorbesc din umila mea experiență. Scopul nu e a rămâne pe loc, a vă chinui, a vă căzni ca să vă îndreptați. **Scopul e să trăiți, să vă aplecați asupra studiului, să vă rugați, să creșteți în iubire, în iubirea față de Hristos, în iubirea față de Biserică.**

ÎN CUPA TOAMNEI

în cupa toamnei
strugurii își cântă iubirea de-o vară
împletită cu raze de soare
născându-și jertfirea

flacăra ce nu-mi aparține
îți vestește cuvânt
din visul ce-a mai rămas nears

genunchii nu-ți ațipesc
lângă lumânarea
aprinderii dorului de Lumină

timpul așteaptă deznodământul
condiționat de Duhul
ce coboară în inima ta
când lacrima se prelinge

P.N.

Mărturisitorii: ANTON GOLOPENȚIA

(†9 septembrie 1951)

DEVOTAT
neamului românesc

„Să ne întoarcem la temele primordiale ale vieții noastre de oameni din neamul românesc, disciplinați, severi și răbdători... Fiecare din noi își are partea lui de răspundere.

Bănățean din județul Caraș-Severin, Anton Golopenția și-a făcut studiile de drept și filosofie în București. Întâlnirea cu marele nostru sociolog Dimitrie Gusti îi va schimba cursul vieții. De acum preocuparea sa o va reprezenta știința sociologiei. Gusti îl ia în echipele sale de studenți care au realizat monografii importante ale satului românesc interbelic. În 1931, la numai 22 de ani, Anton Golopenția este autorul filmului sociologic ***Un sat basarabean – Cornova*** (film care pleda pentru recuperarea romanității de dincolo de Prut și care va constitui ulterior o piesă la dosarul său de „dușman al poporului"). Cariera i se conturează și mai mult după doctoratul obținut în Germania. **El vede sociologia ca un instrument extrem de important** în studierea trecutului unei națiuni, dar și mai important **pentru prezentul și viitorul ei**. Este numit director general la Institutul de Statistică și este fondatorul școlii de geopolitică românești.

În timpul celui de-al doilea război mondial, alături de o echipă de specialiști, va face numeroase **studii sociologice cu privire la românii dintre Nistru și Bug,** care au fost unul dintre motivele lichidării sale de către comuniști. Rezultatul cercetărilor va putea fi publicat abia în anul 2006.

Realist, după 1945 înțelege că oamenii capabili și credincioși neamului vor fi înlăturați, ceea ce se întâmplă și cu el, în primă fază prin darea afară din institut, iar în 1950 prin arestarea ca martor în procesul Lucrețiu Pătrășcanu. Acesta a fost un simplu pretext pentru a-l face dispărut pe Anton Golopenția, sociologul care deranja politica antiromânească a comuniștilor. Pentru noua putere, sociologul făcuse o greșeală de neiertat: spusese lucrurilor pe nume într-un studiu intitulat ***„Sugestii pentru programul de guvernare al regimului viitor".*** El arăta clar și cu îndrăzneală cât rău poate face un regim totalitar neamului. Ca atare, comuniștii au avut grijă să dispară. În închisoare el scria: ***„M-am obișnuit și cu ideea morții".***

Familia (soția și cei doi copii) l-au văzut ultima dată într-o zi de iarnă, când a pornit spre Biblioteca Academiei, pentru studiu. După un an și jumătate le-a parvenit știrea morții sale, la numai 42 de ani. Nu fusese judecat, ci doar ținut la Jilava, în anchetă, iar în tot acest timp, torturat și subnutrit. Dumnezeu știe chinurile la care a fost supus, dar soția, care a fost chemată să-l identifice la morgă, l-a văzut cât de slab era și ce urme avea pe corp. Ulterior, trupul său a dispărut. Copiii au fost, alături de mamă, prigoniți de Securitate, trebuind să fugă în SUA.

După 1989, fiica sa, Sanda Golopenția (lingvist la Brown University, SUA) va descoperi și publica toate declarațiile și scrisorile din închisoare ale tatălui său (adresate familiei, dar pe care ei nu le-au primit niciodată). Demn, curajos, devotat neamului până la capăt, acesta a fost Anton Golopenția, unul dintre cei mai valoroși oameni ai noștri din perioada interbelică.

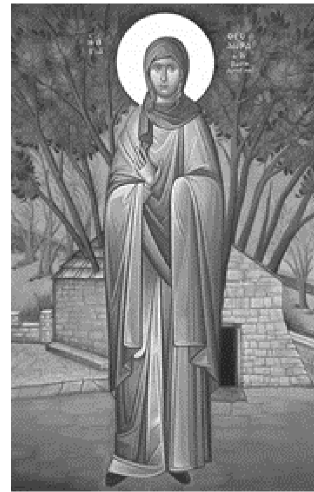
IUBIRE

Ioan Alexandru

Părtași suntem multor iubiri,
Una singura e împlinire,
Celelalte numai presimțiri
Până dăm în inimă de Mire.

Împodobit cu-nfățișarea Lui
Dinspre înviere răsărindă,
Pe cât în lacrimile orișicui
Voi râvni iubirea să-și aprindă.

Ce există să iubesc nespus,
Oceanul stingerii de sine
Să rodească-n cele care nu-s
Răsăritul ce le aparține.

SF. CUVIOASĂ MUCENIȚĂ
TEODORA din Peloponez,
cea care s-a nevoit ca bărbat
(11 septembrie)

În fiecare an, la 11 septembrie cinstim pomenirea Cuvioasei Mucenițe și Fecioare Teodora din Vasta. Această sfântă a viețuit în secolul al XI-lea, în Peloponez, Grecia. Părinții ei au fost oameni săraci, însă iubitori de Dumnezeu care au transmis copiilor lor credința în Hristos. Încă de mică, Teodora avea o deosebită dragoste și chemare către cele sfinte, dorind să-și afierosească lui Dumnezeu întreaga viață.

Ajungând la maturitate, a hotărât să se retragă într-o mănăstire, însă nu a ales o mănăstire de maici, ci una de călugări. S-a înfățișat la mănăstirea „Maicii Domnului", aflată la granița dintre Arkadia și Messinia, ca bărbat, cu numele de „Teodor". Nu se știe care a fost de fapt motivul pentru care a făcut această alegere.

În mănăstire, a devenit o adevărată pildă de răbdare, ascultare și smerenie, ajungând în scurt timp la o mare înălțime duhovnicească. De aceea i s-au încredințat treburile externe ale mănăstirii.

În vremea aceea, regiunea Peloponezului a fost lovită de o foamete chinuitoare, astfel încât locuitorii și mănăstirea erau în pericol de a muri de foame. Atunci, „părintele Teodor" a poposit în multe case de credincioși creștini pentru a-i sprijini și, dacă era posibil, pentru a aduna hrană pentru obștea mănăstirii. Totuși ispitele nu au încetat să apară. O femeie a aruncat asupra cuvioasei o grea acuzație:

- *Călugărul*, a spus ea, *m-a lăsat însărcinată*!

Această veste s-a răspândit repede. Părinții femeii însărcinate au mers la mănăstire și i-au poruncit lui „Teodor" să îi urmeze. „Părintele", chiar dacă a negat acuzația, i-a urmat fără împotrivire. L-au judecat în grabă și l-au declarat vinovat. A primit cea mai grea pedeapsă, „moartea prin decapitare". Ca loc al martiriului a fost ales satul Vasta din regiunea Arkadia. A fost călăuzită până acolo de călău, pe care „Teodor" l-a urmat „ca un miel fără de glas" (Isaia 53). Călăul și ajutoarele acestuia, care i-au tăiat capul sfintei, au văzut mai apoi trupul dezgolit al acesteia și s-au căit. Vestea despre această întâmplare uluitoare s-a răspândit peste tot. Egumenul mănăstirii și ceilalți călugări au ajuns plângând la locul de mucenicie și, slăvindu-L pe Dumnezeu, au înmormântat trupul Cuvioasei.

Conform tradiției, înainte de martiriu, Sfânta Teodora s-a rugat: *„Fie ca trupul meu să devină biserică, sângele meu să devină râu, iar părul meu să devină copaci."* Astăzi, exact acest lucru se vede când vizitezi acest loc sfânt. Pe locul în care trupul ei martirizat a fost așezat, localnicii au construit o biserică în cinstea ei. De asemenea, un râu trece pe sub această biserică, iar deasupra au crescut copaci.

Astăzi, pe acoperișul bisericuței ridicate în cinstea Sfintei Teodora din Peloponez, se află un număr de 17 copaci uriași. Cea mai mare parte dintre ei sunt înalți de peste 30 de metri, unii dintre ei având o grosime de peste un metru. Mulți dintre copaci au o greutate de peste o tonă. Totuși, deși acoperișul bisericuței este subțire, fără nicio întăritură specială, rezistă ca prin minune. Oamenii de știință care au cercetat cazul își mărturisesc neputința de a explica cum cresc copacii pe un acoperiș subțire fără să se prăbușească biserica.

Să avem rugăciunile Sfintei!

I.G.

INTERVIUL SĂPTĂMÂNII

Lupta zilnică de a fi PĂRINTE CREȘTIN

„*Noi, ca părinți, nu trebuie să ne lăsăm orbiți de dragostea pentru copiii noștri și din prea multă dragoste să-i educăm greșit.*"

*O cunoaștem cu toții pe **Lavinia**, mamă a patru copii. Ne-am gândit să o întrebăm câte ceva despre cum e să fii părinte azi, și mai ales să fii părinte în Biserică. Fără să aibă pretenția de sfaturi sau norme, cuvintele Laviniei vin dintr-o inimă de mamă preocupată și responsabilă de creșterea întru Hristos a copiilor ei. Nădăjduim că vor folosi celor care sunt deja părinți sau care își doresc să devină.*

Viața de familie presupune o riguroasă organizare sau lucrurile curg pur și simplu?

La noi în familie cred că se combină cele două. Uneori, de exemplu în timpul școlii, este nevoie de o organizare mai riguroasă, dar în vacanță lăsăm lucrurile să mai și curgă pur și simplu. Cred că e bine să fie combinate cele două. O organizare prea riguroasă poate să dăuneze, dar a lăsa lucrurile să curgă pur și simplu poate crea haos.

Cum reușești să îi faci pe copii să nu uite de rugăciunea zilnică? Există și un moment de împreună-rugăciune a familiei?

Pe copii i-am învățat de mici să se roage zilnic, să-I fie recunoscători lui Dumnezeu în fiecare zi. **M-am rugat împreună cu ei, seară de seară**, până cea mare a împlinit 10 ani. Acum, când am și copil mic, dar și pentru că fetele au crescut, iar serviciul meu este pe ture, nu mai reușim să ne rugăm împreună seară de seară. Ele își fac singure canonul dat de părintele duhovnic, *dar cel puțin de două ori pe săptămână spunem împreună, toată familia, Paraclisul Maicii Domnului*. Iar în fiecare seară, după ce ele își termină rugăciunile, cântăm cu toții împreună „Cuvine-se cu adevărat", „Mântuiește, Doamne, poporul Tău" sau alte cântări și tropare, în funcție de ce le place lor sau de sărbători.

Un moment de împreună-rugăciune care îmi este tare drag se întâmplă în Postul Mare, când, seară de seară, spunem împreună rugăciunea Sfântului Efrem Sirul și facem metanii. Pe fiica cea mică nu am învățat-o aceasta, dar când ne-a văzut pe noi, a început să facă și ea metanii cum putea. Era tare drăgălașă! Așa a învățat singură și cum să facă metanii, și textul rugăciunii, fiind atentă la noi și ne-am trezit că spune și ea cu noi.

Am observat că fetele și-au însușit acest program de rugăciune zilnică și nu am avut probleme să uite. Când sunt foarte obosite, înclină să nu facă rugăciunea, dar atunci intervenim noi, părinții, care le spunem că mai important decât somnul este să mulțumim Domnului pentru ziua respectivă.

Tentațiile tehnice de azi sunt mult mai mari decât cele din copilăria noastră. Ești strictă în această privință? Dacă da, copiii nu suferă din cauză că alți copii nu au restricții la telefon, televizor?

Nu suferă din această cauză. Noi le-am tot explicat efectele negative ale folosirii în exces a televizorului și telefonului. Le-am repetat aceste explicații de mai multe ori și se pare că au înțeles. Le ajută și faptul că sunt trei surori care se joacă foarte mult împreună. Au multe jocuri, dar își și imaginează ele jocuri. Stând la casă, avem și animale de curte (câine, pisică, o broască țestoasă), cu care își ocupă din timp, inclusiv cu o minimă îngrijire a lor. În plus, **sunt implicate în multe alte activități, astfel încât nu prea au timp să se gândească că nu se uită destul la televizor sau telefon**.

Da, sunt strictă în privința televizorului și a telefonului. Fetele au voie din când în când să se uite la desene animate, dar nu la orice fel de desene. Noi, părinții, le selectăm pe cele care au un conținut potrivit. Uneori ne uităm cu toții la un film - și acela selectat de noi împreună cu ele. Însă, ultimul cuvânt îl avem noi, părinții, întrucât ele sunt tentate să se uite la filme recomandate de colegi, care nu sunt potrivite. Le explicăm de ce nu se pot uita la acelea și căutăm împreună altul. Nu au telefoane mobile, în afară de cea mare, căreia i s-a cerut la școală la începutul pandemiei, pentru a putea comunica și a avea acces la teme. În afara programului școlar telefonul este la noi. Oricum, accesul la internet este restricționat și nu sunt jocuri pe telefon. Le lăsăm și să se joace pe telefoanele noastre, ale părinților, dar numai în prezența noastră, cu jocuri selectate și nu mai mult de 15 minute. Și respectăm acest timp. **Consider că părintele este cel care are discernământul și știe cât este bine și de folos**. E clar că cei mici nu au discernământ, tentația e mare și vor vrea să stea mereu tot mai mult în fața ecranului; de aceea cred că accesul copiilor trebuie limitat.

O problemă tot mai mare pe care o au părinții, pe cum cresc copiii, este postul. Ai copii de vârste diferite. Cum abordezi față de ei aceasta?

La noi în familie, când e post, toți ținem post. **Nu consider că vârsta este un impediment pentru aceasta sau că dacă este mai mic, copilul trebuie să mănânce tot timpul carne, lapte, ouă**. Sunt oameni vegetarieni, care își cresc copiii în același stil, iar copiii sunt perfect sănătoși. Deci se poate și la noi. Normal că sunt și excepții, când copiii sunt mai bolnăvicioși sau au diverse probleme. În funcție de ce spune părintele duhovnic al fiecăruia, se pot face excepții. La noi în familie nu se fac excepții, întrucât toți copiii sunt sănătoși, slavă lui Dumnezeu. Consider că în momentul în care aș începe să dau diferit (celor mici să le dau ouă, etc.), ar fi o ispită pentru copiii mari, cărora le-ar fi mai greu să țină post. Dar pentru că ținem post toți la fel, adică mâncăm toți la fel, este mai ușor pentru fiecare.

Mai avem o regulă a casei: ce s-a pus pe masă, aceea se mănâncă. Adică nu facem excepții, pentru că unuia nu-i place și vrea altceva. Copiii s-au obișnuit așa. Bineînțeles că se întâmplă și să nu le placă prea mult sau deloc, dar eu, ca mamă, consider că ce le-am făcut este bun și necesar pentru sănătatea lor și trebuie să mănânce.

Cum poate fi o femeie în același timp și mamă, și partener de joacă și de discuții cu copiii?

Cu ajutorul lui Dumnezeu și al Maicii Domnului o mamă poate și trebuie să fie toate cele trei. Adică trebuie să fie în primul rând **mamă**, să-i facă pe copii să înțeleagă că ce spune mama e sfânt, că trebuie să asculte, să respecte, să ajute. Că și atunci când îi ceartă pentru diverse prostioare sau greșeli, chiar și atunci mama îi iubește.

Fetița cea mică are la grădiniță o educatoare foarte blândă și calmă, care mereu vorbește frumos. Dar într-o zi doamna l-a certat pe un copil prea năzbâtios. Ceilalți au rămas șocați de această ipostază, dar ea le-a explicat că, chiar dacă îi ceartă, ca și mama acasă, ea tot îi iubește. Iar atunci când le-am certat pentru ceva pe surorile mari, cea mică a venit și le-a spus: *„Fetelor, nu mai fiți supărate, că mama, chiar și când vă ceartă, tot vă iubește. Așa a spus doamna la grădiniță!"*. A fost foarte simpatică, iar cele mari au uitat de supărare și au izbucnit în râs când au văzut-o cu câtă seriozitate le spune lucrul acesta.

Mulți părinți poate consideră că nu trebuie să fie **parteneri de joacă** ai copiilor lor, că aceștia trebuie să se joace între ei sau cu alți copii, iar părinții să-și vadă de treburi. Dar uneori trebuie să lăsăm treburile noastre și să ne jucăm cu copiii, să le împărtășim bucuria jocului sau să-i învățăm un joc nou. Ei au nevoie de acest lucru. Nu au nevoie de parteneri de joacă, căci un copil, după cum spune o poezie, din orice poate să-și facă joc. Dar **are nevoie ca noi, părinții, să-i împărtășim bucuria jocului**, să ne bucurăm împreună cu el de jocul respectiv.

Cred că e obligatoriu să fim și parteneri de discuții ai copiilor noștri, pentru că dacă nu suntem noi, părinții, vor fi alte persoane, total nepotrivite. Noi trebuie să-l ascultăm pe copil, să-i explicăm ce nu înțelege, pentru că alții pot să-i explice sau să-l îndrume greșit. Noi trebuie să-i oferim timp, să-l ascultăm când ne povestește ce are pe sufletel, ce bucurii sau supărări are. Am citit într-o carte despre o mamă cu 12 copii, care își făcea timp în fiecare seară, câte 5 minute, să-i asculte pe fiecare în parte. Trebuie să ne înclinăm în fața unor astfel de oameni. Din păcate, în ziua de azi nu mai putem face lucrul acesta zilnic. Dar trebuie să facem măcar din când în când, cu fiecare copil în parte, înțelegând că astfel facem un mare bine copilului nostru.

Te rugăm să ne spui un gând pentru alți (viitori) părinți.

Cred că în societatea de azi, majoritatea părinților ne lăsăm influențați de diverse politici de parenting moderne, dintre care unele sunt total nepotrivite pentru copii.

***Fiecare părinte are pusă în sufletul lui de Dumnezeu capacitatea de a alege ce-i mai bun pentru copilul său**.*

Și atunci cred că ar trebui să facem abstracție de ideologiile moderne nepotrivite. De exemplu mulți părinți oferă copiilor totul, fără a cere în schimb nimic sau îi cresc într-o foarte mare libertate, lăsându-i să hotărască ei singuri, sau nu corectează greșelile copiilor, crezând că odată certați, copiii vor deveni anxioși și vor rămâne cu sechele pe toată viața. Cred că dacă îi oferi totul fără să-i ceri nimic, copilul va aștepta mereu să primească totul pe tavă, și atunci când va fi adult nu va fi capabil să muncească.

Și a-l crește liber să facă ce dorește, e greșit, întrucât societatea în care trăiește este bazată pe reguli, pe care el, copil și viitor adult, trebuie să învețe să le respecte. Mulți tineri au această problemă, neputând păstra un loc de muncă decât o lună, tocmai pentru că nu reușesc să respecte regulile – au fost crescuți să facă ce vor.

Frica de a-i corecta când greșesc, ca să nu devină anxioși, este și ea greșită. **Hristos ne spune că dacă fratele nostru greșește, trebuie să-l îndreptăm. Cu atât mai mult pe copilul nostru!** Trebuie să-i explicăm ce a greșit, de ce nu e bine. Dacă nu-i corectăm, vor repeta mereu greșeala, iar în viitor, din cele mărunte vor da în cele mari, când nu vor mai primi să fie corectați deloc. Or, pentru greșelile mari, societatea pedepsește cu amenda, chiar cu închisoarea. De aceea copilul trebuie învățat de mic ce e bine și ce e rău, că există reguli, că trebuie muncit pentru ceea ce dorim să avem. Să nu credem că e prea mic și nu înțelege. Trebuie să-i explicăm, să-l corectăm. Noi, ca părinți, nu trebuie să ne lăsăm orbiți de dragostea pentru copiii noștri și din prea multă dragoste să-i educăm greșit.

Nu în ultimul rând, după cum spun Sf. Părinți și ne spune și părintele duhovnic, **trebuie să ne rugăm cât mai mult pentru copiii noștri, să-i încredințăm Maicii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos**, Care ni i-a dăruit, să-i călăuzească El atunci când noi nu știm sau nu suntem capabili să facem așa cum trebuie.

Îți mulțumim!